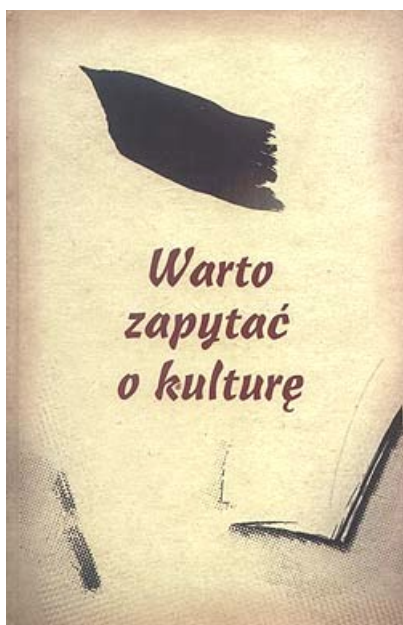

Warto zapytać o kulturę

„Warto zapytać o kulturę”, redakcja i posłowie: Krzysztof Czyżewski, Białystok – Sejny 2005.

Wydawcy: Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, Ośrodek „Pogranicze – sztuk, kultur, narodów” w Sejnach.

Książka powstała z inicjatywy Departamentu Edukacji i Kultury UMWP. Zamysłem książki było zapytanie ludzi kultury, naukowców, nauczycieli i studentów, co cenią najbardziej w dziedzictwie kulturowym naszego regionu, jak odnoszą do tego własną twórczość i refleksję, jakie miejsce przypisują kulturze w procesie przemian, których jesteśmy uczestnikami i w kształtowaniu nowej rzeczywistości. W książce na te pytania odpowiadają 34 osoby, m.in. Andrzej Strumiłło – artysta plastyk, Sokrat Janowicz – pisarz, Waldemar Smaszcz – krytyk literacki, Włodzimierz Pawluczuk – pisarz, Monika Szewczyk – historyk sztuki, Wiktor Wołkow – fotografik, Włodzimierz Naumiuk – rzeźbiarz ludowy, Jarosław Antoniuk – dyrektor Teatru Lalki i Aktora w Łomży, Jerzy Nikitorowicz – rektor UwB.

Podobna książka w założeniu ma wychodzić, co dwa lata i tworzyć cykl prezentujący zmiany światopoglądu na kulturę w naszym regionie. Promocja książki „Warto zapytać o kulturę” odbywała się podczas dwudniowego sympozjonu (18 – 19 listopada, Wigry – Sejny).

Książka została stworzona z esejów napisanych zarówno przez twórców, jak i odbiorców kultury.

„Kultura, a wraz z nią jej twórcy i animatorzy, przeżywa dziś ciekawy okres i nowe wyzwania. Towarzyszy temu wiele trudności, jak choćby problem finansowego niedoinwestowania czy odmiennej (by nie powiedzieć słabszej) pozycji ludzi kultury w społeczeństwie, który jest boleśnie odczuwany przez niektóre środowiska skłaniające się ku paralelom z minioną epoką. Nie wydaje się jednak wskazanym zbytnie

zaprzątanie sobie tym głowy, skoro wiemy, że trudne okresy sprzyjają rozwojowi kultury (chodzi o wymiar duchowy oczywiście).

Warto może raczej zapytać o miejsce kultury w dyskursie publicznym, o jej rolę w kształtowaniu naszego światobrazu i formowaniu naszej tożsamości. Jesteśmy dzisiaj w Polsce uczestnikami gwałtownych i dalekosiężnych przemian, związanych z transformacją ustrojową, przystąpieniem do Unii Europejskiej, kształtowania się nowej samorządności i tożsamości regionalnej. Odnosi się wrażenie, że obecność kultury w tych procesach nie jest wystarczająco silnie zaznaczona, a przynajmniej nie jest widoczna w pierwszej linii. A tymczasem bycie avant-garde (straż przednia) zawsze było tym, co stymulowało rozwój kultury i jej znaczenie dla postępu cywilizacyjnego.

Warto o kulturę dzisiaj i kulturę wobec nowej rzeczywistości zapytać z perspektywy naszego regionu, który nie jest peryferiami scentralizowanej i zunifikowanej Europy, lecz jednym z centrów Europy regionów i różnorodności kulturowej.

Z propozycją podzielenia się refleksją nad tak zarysowaną problematyką zwróciliśmy się do wybitnych przedstawicieli życia kulturalnego, a także do naukowców, nauczycieli i studentów województwa podlaskiego. Zapytaliśmy ich o to, co cenią najbardziej w dziedzictwie kulturowym naszego regionu, jak odnoszą do tego własną twórczość, a wreszcie jakie miejsce przypisują kulturze w procesie przemian, których jesteśmy uczestnikami.

Do tej pory głos ludzi kultury nie był wystarczająco wyrazisty i słyszalny w debacie nad nowym kształtem naszego regionu i naszym miejscem w Europie. Głęboko wierzymy, że ta książka, a także towarzysząca jej ukazaniu się debata podczas sympozjonu zorganizowanego z udziałem autorów w Sejnach i klasztorze wigierskim, choć w cz. będą miały szansę ten stan rzeczy zmienić. Warto więc zapytać o kulturę". (Przedmowa do książki).

